

Hallintosäännön päivittäminen

Kunnanhallitus 01.02.2021 § 39

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Jokaisessa kunnassa on oltava hallintosääntö, jonka sisällön määrittelee [kuntalain 90 §](#). Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Suomen Kuntaliitto laati vuonna 2016 mallin kunnan hallintosäännöksi ja päivitetty [hallintosääntömalli](#) julkaistiin 2020.

Hallintosäännössä annetaan tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalain 90 §:ssä luetellaan. Sanalla ”tarpeelliset” korostetaan hallintosäännön sisällön joustavuutta. Voidaan harkita, tarvitaanko toiminnan ohjaamiseen hallintosäännön määräystä. Sana ”ainakin” ilmaisee, että luettelo ei ole tyhjentävä.

Hallintosäännössä määrätään kunnan eri viranomaisten toimivallan jaosta ja tehtävistä. Valtuusto käyttää kunnan päätösvaltaa. Kunnan päätösvallalla tarkoitetaan kunnan hoidettavaksi lain mukaan tai muuten kuuluvia asioita, joissa kunta voi tehdä tai joissa sen edellytetään tekevän päätöksiä. Valtuusto tekee toimivallan siirtoa koskevat päätökset aina hallintosäännöllä. Toimivaltaa ei voida siirtää erillisellä valtuuston päätöksellä. Päätäessään hallintosäännöstä valtuusto samalla määrittelee oman asemansa kunnan päätösvallan käyttäjänä, päättää toimielinten ja viranhaltijoiden välisestä työnjaosta ja ratkaisee, annetaanko kunnan viranomaiselle valta omalla päätöksellään siirtää toimivaltaansa edelleen.

Kunnan johtaminen jakaantuu poliittiseen johtamiseen ja ammattijohtamiseen. Poliittiseen johtamiseen kuuluu tavoitteenasettelu sekä päätöksentekoa ohjaavien linjausten tekeminen. Ammatillinen johtaminen on poliittisen päätöksenteon apuna toimivan valmistelu- ja täytäntöönpano-organisaation johtamista. Johtamisvastuussa olevien roolien tulisi olla selkeät, ja johtamisen rakenteiden ja toimintatapojen määritelyjä ja niihin on sitouduttava.

Kuntalaissa ei säädetä hallintosäännön voimaantulosta. Voimaantuloon sovelletaan päätösten täytäntöönpanokelpoisuutta koskevaa 143 §:ää. Päätös voidaan panna täytäntöön, vaikka se ei ole vielä saanut lainvoimaa, jollei oikaisuvaatimus tai valitus päätöksen täytäntöönpanon vuoksi käy hyödyttömäksi. Hallintosäännöllä järjestetään kunnan sisäistä hallintoa ja toimintaa. Tämän vuoksi on katsottu, että hallintosääntö voi mahdollisesta valituksesta huolimatta tulla voimaan heti kun se on hyväksytty. Jotta voimaantulopäivästä ei syntyisi epätietoisuutta, hallintosääntöä hyväksyttäessä tai muutettaessa on samalla syytä päättää sen voimaantuloajankohdasta.

Kunnanvaltuusto on 14.12.2020 kokouksessaan § 80 käynyt laajan yleiskeskustelun hallintosäännöstä. Keskustelun aikana kunnanjohtaja on painottanut, että kunnanvaltuusto määrittää hallintosäännössä omat toimintatavat ja hallintosääntö tulee hyväksyä ennen uuden valtuuston valitsemista tämän valtuustokauden aikana. Pöytäkirjaan on merkitty evästyksenä, että hallintosäännön kokonaiskäsittely aloitetaan heti vuoden 2021 alussa erillisessä seminaarissa.

Eri toimialojen toimihenkilöiden kesken on aloitettu virkatyönä hallintosäännön päivitystarpeiden kartoittaminen. Hallintopäällikkö ja kunnanjohtaja esittelevät kokouksessa virkavalmistelussa esille tulleita päivitystarpeita ja hallintosäännön kokonaistarkastelun valmisteluajataulun.

[Tohmajärven kunnan hallintosääntö](#)

Asian valmistelija
kunnanjohtaja

Esittelijä
kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus kuulee selostuksen ja antaa viranhaltijoille evästyksiä jatkovalmistelua varten.

- Merkitään, että kokouksessa käytiin vilkas keskustelu hallintosäännön sisällöstä ja muutostoiveista.
- Todettiin, että hallintosääntöä käsitellään seuraavan kerran kunnanhallituksen kokouksessa 15.2. ja kunnanhallitus lähettää hallintosäännön lausuntokierrokselle lautakuntiin. Hallintosäännöstä järjestetään valtuuston kyselytunti valtuuston seminaariosiossa 22.2.2021.

Päätös

Hyväksyttiin jatkovalmistelu kunnanhallituksen evästyksin.

Kunnanhallitus 15.02.2021 § 53

Esitetyt muutokset:

- Voimaantumisen ajankohta 1.6.2021, perustelu: uuden valtuustokauden alusta.
- 25 § Numerointi. Lisätään 25 §:ään kirjaintunnisteet a, b,c jne. toimitilalle, että viittaminen ko. toimitilalle toimivaltaan helpottuu.
- 23 § Kunnanhallituksen tehtävät ja toimivalta. Lisätään kohta x (muutetaan juokseva numerointi, mikäli kohta lisätään) *päätää asuntopolitiikan tärkeimmät strategiset linjat asuntokannan laajuudesta ja omistajuudesta kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti*, niin kuin kunnanhallitus on kokouksessaan [22.06.2020 § 166](#) linjannut.
- 25 b § Ympäristölautakunnan toimivalta. Kohtaan 8 lisätään korjausavustukset ja uusi kohta 28 asuntoasioiden operatiivisesta hallinnoinnista päättäminen kunnanhallituksen [22.06.2020 § 166](#) mukaisesti.
- 26 § Numerointi. Lisätään 26 §:ään kirjaintunnisteet a, b, c jne. viranhaltijoille, että viittaminen ko. viranhaltijan toimivaltaan helpottuu.
- Otto-oikeus 29 ja 31 §. Täsmennetään 29 § ilmausta, että asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan lisäksi kunnanhallitus. Täsmennetään ottokelpoisen päätöksen ilmoitusmenettelyä lisäämällä neljän päivän määräaika ja määräys, että ilmoitus tehdään sähköisesti kunnanhallituksen (ja lautakunnan) puheenjohtajalle ja esittelijälle.
- Sivutoimi. Poistetaan musiikkiopiston johtokunnan tehtäviä luettelevasta pykälästä 25 c sanat "rehtorin ja vakinaisten". Näin musiikkiopiston johtokunta voi päättää myös määräaikaisten opettajien sivutoimista. Rehtorin (toimialajohtaja) sivutoimiasiat ratkaisee kunnanhallitus 44 §:n mukaisesti.
- 88 § Läsnäolo kokouksessa. Lisätään nuorisovaltuustolle mahdollisuus nimetä edustaja valtuuston kokouksen lisäksi sivistyslautakunnan kokoukseen.

Valmistelussa esille tulleet ehdotukset, joita ei ole otettu muutosesityksiksi

- Kuntalain 22 §:n mukainen vaikutuskanava eli Kuntalaistoimikunta. Tohmajärven kunnassa on jo Siun Soten neuvottelukunta. Eräissä pohjoiskarjalaisissa kunnassa on kuntalaistoimikunta, joka toimii samalla Siun Soten neuvottelukuntana. Ilman tarkempaa kuntalaistoimikunnan agenda jäädä toimikunnan tarkoitus epäselväksi. Kuntalaki 22 § tarjoaa muitakin vaikuttamismahdollisuuksia kuntalaisille.

- 37 § Palvelussuhteeseen ottaminen. Toimialajohtajan toimivallan lyhentäminen määräaikaiseen palvelussuhteeseen palkkaamisessa vuodesta puoleen vuoteen. Valmistelussa ei ole tullut esille mitään seikkaa, joka puoltaisi tarvetta tämän lyhentämiseen.
- 114 § Valtuutettujen aloitteen käsittely. On esitetty, että valtuutettujen aloitteet pitäisi käsitellä loppuun vuodessa. Yleensä näin tapahtuukin. Tohmajärven kunnan hallintosäännön määräys on Kuntaliiton hallintosääntömallin mukainen. Ei ole tarvetta muuttaa hallintosäännön määräystä.
- Sähköinen kokous 119 §. Tohmajärven kunnan hallintosäännön määräys sähköisestä kokouksesta on Kuntaliiton hallintosääntömallin mukainen. Kunta voi kuntaliiton perusteluiden mukaisesti linjata, millaisista paikoista kokoukseen voi osallistua. Tämä linjaus voidaan tehdä muutoinkin kuin hallintosäännön määräyksellä.
- Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kunnan verkkosivuilla 124 §. Tohmajärven kunnan hallintosäännön määräys esityslistan ja liitteiden julkaisemisesta on Kuntaliiton julkaiseman hallintosääntömallin mukainen. Ei ole tarvetta tarkentaa määräystä.
- Kokousaika ja -paikka 121 §. Tohmajärven kunnan hallintosäännön määräys kokousajasta ja -paikasta on Kuntaliiton julkaiseman hallintosääntömallin mukainen. Ei ole tarvetta tarkentaa määräystä.

Jatkoselvittelyssä

- Kunnanhallitus on kokouksessaan [18.1.2021 4 §](#) antanut lausunnon Melalle, että Tohmajärven kunta on valmis tekemään uuden laajemman toimeksiantosopimuksen. Tässä yhteydessä on sivuttu lomituspalveluiden mahdollista asemaa jatkossa omana toimialana. Odotetaanko Melan ratkaisua vai tehdäänkö etupainoisesti ratkaisu tässä asiassa? Lisätäänkö Lomituspalvelut omaksi toimialakseen 14 §:ään?
- Listataan viranhaltijoiden tehtävät ja toimivalta hallintosäännön 26 §:ään. Annetaan listaaminen lautakuntien tehtäväksi alaisistaan viranhaltijoista.
- Onko tarkoituksenmukaista, että musiikkiopiston opettajien sivutoimet ratkaisee musiikkiopiston johtokunta, kun muilla toimialoilla toimivalta on toimialajohtajalla? Ks. hallintosäännön kohdat 44 § ja 25 c §. Pyydetään lausuntoa musiikkiopiston johtokunnalta tästä.
- Kunnanhallitus tai *sen nimeämä viranhaltija* vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisi ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla, hallintosäännön 81 §. Hallintosäännön 52 §:ssä sanotaan, että tiedonhallinnan asiantuntija vastaa tietoturvajärjestelyistä, tietojärjestelmien toiminnasta ja yhteentoimivuudesta sekä tietovarantojen yhteentoimivuudesta (tiedonhallintalain 2 § 13 kohta, 5 §, 12-17 §, 22-24§). Tohmajärven kunnan hallintosäännön määräykset ovat Kuntaliiton hallintosääntömallin mukaisia mutta jatketaan vielä tietoturva- ja laiteturvallisuuden rajapinnan työnjaon selvittämistä Meita Oy:n kanssa.

Muutoksia pykälissä: 1,23, 25, 26, 29, 31, 88 §

Kunnanhallitus käsittelee alaiensa viranhaltijoiden tehtäviä ja toimivaltaa kokouksessaan 1.3.2021.

Hallintosääntöluonnos on esityslistan liitteenä.

Asian valmistelija

vt. hallintopäällikkö, eri toimialojen viranhaltijat

Esittelijä

kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus pyytää lausuntoa esitetyistä muutoksista alaisiltaan lautakunnilta ja musiikkiopiston johtokunnalta.

- Merkitään, että kunnanhallitus kävi yleiskeskustelun valmistelussa olevasta hallintosäännöstä ja todettiin, että hallintosääntöä käsitellään myös 22.02.2021 pidettävässä valtuustoseminaarissa ja

myös seuraavassa kunnanhallituksessa 1.3.2021 sekä kokouskalenteriin lisätyssä kunnanhallituksen kokouksessa 15.3.2021.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kunnanhallitus 01.03.2021 § 74
243/00.01.01.00/2020 [Hallintosäntö muutokset 2020]

Valtuustoseminaarissa 22.2.2021 käytiin laajakeskustelu hallintosäännöstä. Musiikkiopiston johtokunta on antanut oman lausuntonsa hallintosääntöluonnoksesta 18.2.2021. Sekä sivistyslautakunta että ympäristölautakunta käsittelevät hallintosääntömuutoksia kokouksissaan 2.3.2021. Jatkoseminaari järjestetään 4.3.2021.

Vt. hallintopäällikkö esittelee kokouksessa kunnanhallituksen alaisten viranhaltijoiden toimivaltaan ja tehtäviin liittyviä täsmennyksiä.

Asian valmistelija

vt. hallintopäällikkö

Esittelijä

kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus käy keskustelun seminaarijärjestelyistä ja kunnanhallituksen alaisten viranhaltijoiden toimivallasta.

Merkitään että valtuustoseminaari koskien hallintosääntöä pidetään torstaina 4.3.2021 alkaen klo 14:00 kunnanvirastolla valtuustosalissa. Seminaariin voi osallistua joko paikan päällä tai Teams-yhteydellä.

Päätös

Kunnanhallitus kävi keskustelun seminaarijärjestelyistä.
